

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום חמישי ג' כסלו תשפ"ד | דף היומי בבלי: ב"ק יד | עמוד היומי: ברכות יז:
דף היומי בהלכה: קע"ח א' - ב' .
מוסר: אהבת חסד - 'ודע עוד דמצות' עד 'אמרו חז"ל'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער השתיקה "ובעבור שהלשון קלה" עד שער השקר "ויש בענין השקר"

היום היום ההיסטורי - המבחן הראשון על העמוד היומי

אירוע מרגש בכל העולם היהודי לאחר עמל של כחודש ימים

לעיין ב'נדרים פלוס'
הרב חיים שיינברגר, רכז תוכנית העמוד היומי במשרדי דרשו
אומר, שצצות מוקד דרשו הורחב ונשמח לתת מענה לכל בעיה
ועניין. עוד מציין הרב שיינברגר, כי על אף שרשימת הנבחנים
סגורה, חובה לציין כי גם מי שלא הספיק להירשם והתחיל ללמוד,
יכול להגיע למבחן הראשון ובכך יצורף לרשימת מקבל המילגות

העולם היהודי מתחיל היום את המבחנים על העמוד היומי.
עשרות אלפי עמלי התורה שעמלו ויגעו במשך החודש האחרון
בעמוד היומי, עושים היום את המבחן הראשון
עשרות אלפי מבחנים פוזרו בכל רחבי הארץ
ומאות מקומות מבחן עומדים לרשותכם
לקבלת רשימה מפורטת של מקומות ושעות המבחן ניתן

**"הביטו אל פינת הרחוב, אתם רואים את החייל
שעומד שם עם רובה טעון? הוא הרי יכול לירות
בנו בכל רגע בלי לתת דין וחשבון על מעשיו.
אם כן, אמרו לי, מדוע הוא אינו עושה זאת?"**

מה הקב"ה רוצה מאיתנו עכשיו? - התשובה של הגאון רבי מרדכי פוגרומנסקי זצ"ל לשאלתם של הבחורים בגטו קובנה

סיפר אחד מהניצולים שהיה איתו ביחד בגטו קובנא, שבאחת
התקופות הקשות ביותר בגטו, כאשר הנאצים ימ"ש הוציאו להורג
מדי יום עשרות אנשים, וגם מי שנשאר היה משועבד לעבודת
פרך נוראה שהנאצים כפו על היהודים, הוגלו לגטו קבוצה של
בחורי ישיבת סלבודקא, ושם הם נפגשו עם רבי מרדכי, שהכיר

סיפר הגאון הצדיק רבי ישראל אליהו ויינטרויב זצ"ל:
בתוככי גטו קובנא בשנות מלחמת העולם השנייה, היה
שרוי איש קדוש וטהור, מופלא ומיוחד, הוא הגאון רבי מרדכי
פוגרומנסקי זצ"ל. עילוי נפלא, וצדיק יסוד עולם. הוא נפטר תיכף
אחרי סיום המלחמה.

עליהם את שברונם וכדוכם הרב. פנה אליהם ושאלם:

אחי, בחורי ישיבה היקרים, שאלה לי אליכם: האם אתם יודעים מה הקב"ה רוצה מאתנו בשעה הזאת? הם הסתכלו עליו, הביטו בו בתימהון גדול. מה הוא רוצה מהם עכשיו, הרי זה זמן שחיים ומוות משמשים בו בערבוביה, שבבוקר של יום אומרים מי יתן ערב, ובערב אומרים מי יתן בוקר, וכעת הוא רוצה לדעת מה הקב"ה רוצה מאתנו? האם הם אמורים לדעת זאת כעת?

רבי מרדכי לא חיכה לתשובתם, והמשיך בדיבוריו:

הביטו אל פינת הרחוב, רואים הינכם את החייל שעומד שם ובידו רובה טעון. יודעים אתם היטב שהוא יכול לירות בו בכל רגע, הרי דם ישראל בעת הזאת הוא הפקר, ואף אחד לא יבקש מן החייל להעניק דין וחשבון על מעשיו.

אכן כן, הסכימו הבחורים עם המצב הנורא המתואר בפי רבי מרדכי.

אם כן - המשיך - אמרו לי, מדוע הנאצי הרשע הזה, שונא ישראל למהדרין, לא יורה בנו כעת, מה מעכב אותו מכך?

גם כאן נאלמו הבחורים דום, והמתינו למוצא פיו של רבי מרדכי.

ענה רבי מרדכי ואמר: התשובה לשאלה היא בשתי מילים: השגחה פרטית!

וזהו גם התשובה לשאלה הראשונה ששאלתי אתכם, מה הקב"ה רוצה מאתנו בעת הזאת: הוא רוצה שדווקא מתוך הצרה והמצוקה הנוראה, נכיר ונדע כי יש השגחה פרטית.

זמן כזה הוא הזדמנות לבא להכרה זו, כיוון שבחיי היום יום, אדם לא מספיק מכיר ומבחין בהשגחה העליונה. העולם כמנהגו נוהג, והאדם לא שם לב ש'הטבע' בו נמצא ה'אלקים' (כפי שמנין הגימטריא שלהם שווה) - שכל דבר שבטבע, הוא למעשה בהשגחה פרטית.

אבל כעת, בעת צרה כזו, הרבה יותר קל לראות את ההשגחה הפרטית. כאשר רואים מי ניצל ומי לא ניצל, מבינים שיש כאן השגחה עליונה שמפקחת על כל אדם ואדם, ועל כל הבריאה כולה.

זהו התפקיד שלנו בזמן קשה זה - סיכם רבי מרדכי את דיבוריו הנשגבים - להכיר בהשגחה פרטית!

(אור לישרים מתוך ספר ספיר ויהלום להגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א הובא ע"י הרב פנחס זרביב מכון למעשה לתגובות ולחומר נוסף (p0583271323@gmail.com)

תזכורת לנבחני דרשו

מבחני דרשו בכולל יתקיימו ביום חמישי ג' בכסלו וביום שישי ד' בכסלו

מבחן דף היומי קנין תורה מס' 47:

הדף היומי: מסכת קידושין סד. - בבא קמא יב:

קנין משניות: משניות כלים י"ג, ח' - ט"ז ד'

מבחן קנין חכמה מס' 47:

ספר אורחות צדיקים: שער העצלות עד שער השתיקה "ובעבור שהלשון קלה"

מבחני הדף היומי בהלכה מס' 21:

משנה ברורה: סימן קס"ח סעיף ט"ו - עד סימן קע"ח

מוסר: אהבת חסד: חלק ב' פרק י"ח "אבל להרמב"ן", עד חלק ג' פרק א' "איתא בגמרא"

מבחני דף הכולל מס' 36:

הדף היומי: מסכת גיטין פח. - בבא מציעא כא:

מבחני חבורת ש"ס מס' 14:

מסכת בבא מציעא יד. - כה:

מבחני דף היומי ירושלמי מס' 13:

שביעית י. - לט:

מבחן העמוד היומי מס' 1:

ברכות ב. - טז:

בשעה תשע בערב התרוקן חדר ההמתנה מיושבי, ואני נשארתי להמתין עד בוש. הגבאי שראה שנותרתי אחרון ניגש אלי והתנצל: 'אני מקווה שתדון אותי לכף זכות, אבל כפי הנראה הרב לא יוכל לקבל אותך היום'. פרצתי בבכי נורא...

כשאדם 'מפיל' את עצמו בידי הבורא יתברך, רבים הסיכויים שתפילתו תיענה!

כוחה של תפילה מתוך הרגשת תלות מוחלטת בקב"ה

אין צורך במתווכים

התורה מספרת שיצחק התפלל לה' כדי לזכות לילדים. "וַיַּעֲתֶר יִצְחָק לַה' לֵאמֹר אֶשְׁתּוּ פִי עֲקָרָה הִיא וַיַּעֲתֶר לוֹ ה' וַתִּהְיֶה רֵבָקָה אִשְׁתּוֹ" (בראשית כה כא). ומבאר רש"י: ויעתר - הרבה והפציר בתפילה. ויעתר לו - נתפצר ונתפייס ונתפתה לו. לנוכח אשתו - זה עומד בזווית זו ומתפלל, וזו עומדת בזווית זו ומתפללת".

את הסיפור הבא שמעתי מאברך תלמיד חכם מירושלים, שהיה חשוך בנים ולא זכה לזרע של קיימא במשך שבע שנים תמימות.

וכך סיפר האברך: "במשך שבע השנים שחלפו מאז נישואיני עשינו את כל מה שאפשר לעשות. פנינו לכל היועצים והרופאים, ערכנו סגולות והשתדלויות, ופקדנו רבנים וקברי צדיקים. אבל למרות הכול לא זכינו לישועה.

באחד הימים פגשתי ידיד שהתעניין האם כבר פנינו אל הצדיק מנהריה רבי דוד אבוחצירא שליט"א. כשהשבתי בשלילה הוא שאל בפליאה: 'איך יתכן שהסתובבתם בכל העולם ואצל הצדיק מנהריה לא הייתם?!'

השעה היתה תשע בבוקר. עליתי מיד על האוטובוס לנהריה, ובשעה אחת עשרה כבר הייתי במעונו של רבי דוד אבוחצירא. פניתי לגבאי וביקשתי להיכנס ולדבר עם הצדיק בדחיפות, אך הלה הורה לי לשבת ולהמתין לתורי. לקחתי גמרא כדי לנצל את זמן ההמתנה ללימוד תורה.

השעות עברו ולא נקראתי אל הקודש פנימה. מעת לעת פניתי לגבאי ושאלתי מתי אוכל להיכנס לרבי דוד, אבל בכל פעם קיבלתי את אותה התשובה. 'תחכה תחכה, עוד לא הגיע הזמן שלך'. היתה זו הפעם הראשונה שביקרתי בנהריה ולא ידעתי כמה זמן מקובל להמתין כדי להיכנס לצדיק. התאזרתי בסבלנות וחיכיתי לרגע בו אוכל לשפוך את הלב בפני רבי דוד ואולי גם לזכות לישועה בעזר ה'.

השעה כבר היתה ארבע אחר הצהריים. נעצתי מבט בגמרא וניסיתי להתרכז בלימוד. אבל מזווית עיני קלטתי שאנשים שהגיעו אחרי, כבר נכנסו לצדיק ויצאו לדרכם. ניגשתי שוב לגבאי ושאלתי בתסכול: 'נו, מה יהיה איתי? אני מחכה מאחת עשרה בבוקר. אנשים כבר נכנסו ויצאו, מתי יגיע תורי?' אולם הגבאי השיב באותן המילים: 'תחכה תחכה, עוד לא הגיע הזמן שלך'.

בשעה תשע בערב התרוקן חדר ההמתנה מיושבי. כולם נכנסו לרב ויצאו מחוזקים ומעודדים, ואני נשארתי להמתין עד בוש. הגבאי שראה שנותרתי אחרון ניגש אלי והתנצל: 'אי אפשר לשתף אותך בנסיבות, אבל אני מקווה שתדון אותי לכף זכות, כפי הנראה הרב לא יוכל לקבל אותך היום'.

פרצתי בבכי נורא. המרירות שצברתי במשך שבע שנות ערירות התנקה היישר על ראשו של הגבאי: 'יצאתי בפתאומיות מירושלים בשעה תשע בבוקר, עכשיו כבר תשע בערב. במשך יום שלם אני בצום, שתיית רק קצת מים. איך אתה יכול לעשות לי את זה? איך אתה מסוגל לפגוע בי בצורה שכזו? למה אני שונה מכולם? למה כולם נכנסו לרב ורק אני נשארתי בחוץ?'

'לא הגעתי לכאן סתם, כבר שבע שנים אין לנו ילדים. כבר שבע שנים אנחנו מסתובבים אצל יועצים ורופאים, מקובלים ורבנים. נחלנו אכזבה אחר אכזבה, הורדנו אוקיינוסים של דמעות. לי ולאשתי אין אבנים על הלב, יש לנו סלעים על הלב. איך אתה מסוגל לומר לי אחרי יום שלם של המתנה, שאני לא יכול להיכנס לרב. איך אתה יכול לעשות לי דבר כזה?!'

הגבאי השפיל את עיניו באי נעימות: 'אני מצטער מאוד אבל אי אפשר לקבל אותך היום. אולי ביום אחר יסתייע המזל'.

המאורע היה מעבר ליכולת ההכלה שלי: 'מעולם לא פגעו בי כמו שפגעו בי עכשיו. אם לא הכנסת אותי היום, אני מעדיף לא להיכנס בכלל!'

יצאתי החוצה, צנחתי על כיסא מזדמן ופרצתי בבכי. במוחי צפו שבע שנות הציפיה והאכזבה שעברו עלי ועל רעייתי. התחלתי לדבר עם הקב"ה במילים שלי וזעקתי מעומק הלב: 'ריבונו של עולם! אני כבר לא יכול לסבול יותר. אפילו פה בבית הקדוש מפלים אותי ופוגעים בי. אני לא מבין למה אני שונה מכולם? למה כולם זוכים לילדים ואני לא? למה כולם נכנסים לרב ואני לא? איך יכול להיות שאדם שרק רוצה ברכה לילדים, ממתין במשך יום שלם ואף אחד לא עוזר לו? ריבונו של עולם, רק אתה יכול לעזור לי, רק אתה תעזור לי!'

אינני יודע במשך כמה זמן בכיתי ודיברתי עם הקב"ה. פרקתי את כל המטען הרגשי שצברתי במשך שנות הציפיה עד שפשטה בי תחושת רוגע והקלה. לפתע הרגשתי יד רכה מונחת על כתפי. היה זה הגבאי שפנה אלי בקול שקט: 'אני רואה שאתה כל כך בוכה, אני מפחד שתהיה עלי קפיידא, עשה לי טובה אישית

ותיכנס עכשיו לרב'.

בשלב הזה כבר ויתרתי על הפגישה המיוחלת עם רבי דוד. אני לא רוצה להיכנס, אני לא צריך להיכנס. אחרי מסכת הייסורים שעברתי פה היום, הגעתי למסקנה שאני לא צריך מתווכים. אמנם ברכת הצדיק היא דבר חשוב, אבל עכשיו אני מדבר ישירות עם הקב"ה. אני לא צריך ממליצים ומגשרים, תודה רבה וכל טוב!

המשכתי לבכות ולדבר עם הקב"ה בדמעות ובבכי טהור של פורקן מצרף. כעבור חמש דקות ניגש אלי הגבאי ואמר בנחישות: 'תראה, הרב בכבודו ובעצמו מבקש שתיכנס'.

מובן שלא יכולתי לסרב לבקשתו של רבי דוד אבוחצירא. נכנסתי פנימה בעיניים אדומות כמו שתי עגבניות בשלות. רבי דוד נעץ את עיניו בעיני הדומעות וקרא: 'כבוד האברך החשוב!

תגיד לי מהן העיניים האלו? כבר נושעת! ואכן כעבור תשעה חודשים ושישה ימים מאותו יום, רעייתי ואני חבקנו בן זכר. למדתי מהמאורע הזה שני דברים. ראשית שברכת הצדיק היא אכן דבר מאוד חשוב, אבל אין דבר יותר חשוב מתפילת האדם עצמו. בנוסף לכך, למדתי שתפילה המעורבת בפעולות חיצוניות ובהשתדלויות, אינה דומה לתפילה כנה היוצאת מהלב בתחושת תלות מוחלטת בקב"ה.

כשאדם מחזק את עצמו באמונה בקב"ה ומפיל את עצמו בידי הבורא יתברך, כשאדם פונה לקב"ה ואומר: 'ריבוננו של עולם, אני יודע שרק אתה יכול לעזור לי', רבים הסיכויים שתפילתו תיענה והוא יזכה לישועה".

(רבי יעקב שיש שליט"א - לרומם)

**כששמע היהודי את שם הקיבוץ, אמר לו:
"דע לך, משמים הצילו אותך! זה קיבוץ
של השומר הצעיר. אילו היית מגיע לשם,
מהר מאוד היית עוזב את הדת"**

מעשה של רגע - עולם ומלואו

כשעשו הרג את נמרוד הגיבור, הוא מיהר לבשר על כך לאברהם סבו. אמר לו יעקב: אין למי לבשר, סבא אברהם נפטר היום. הצטער עשו וחשב לבו: טְרַחְתִּי להרוג את נמרוד ואינני יכול לבשר על כך לאברהם, אם כן טְרַחְתִּי היתה לשווא.

חלשה דעתו של עשו ורצה להפיג את צערו באוכל. הוא היה עייף ורעב וראה את יעקב מבשל נזיד עדשים, תבשיל אבלים. הוא ביקש מיעקב: "הלעיני נא מן האדום האדום הזה כי עיף אנכי". אמר לו יעקב: "מכרה כיום את בכורתך לי", תמורת הנזיד. שאל אותו עשו: מהי הבכורה הזו? השיב לו יעקב: היא מיועדת עבור עבודת כהנים. ומתי תהיה עבודת כהנים? - עוד זמן רב. אמר עשו: "הנה אנכי הולך למות ולמה זה לי בכורה".

עשו מכר את הבכורה, ולא נחה דעתו עד שלעג ובז לה - "ויבז עשו את הבכורה". ומאחר ומכר את הבכורה, הוא גם הפסיד את כל הברכות. כשהתברר לו ההפסד הגדול שלו - כבר היה מאוחר מדי. ברגע אחד של חולשה, בגלל תאוה של רגע - הוא איבד את עולמו.

בין יעקב לעשו

אומר ה"שם משמאל": 'עשו' לשון עשוי. הוא היה אדם גדול, עשוי. הוא היה הולך על דברים גדולים, בעלי חשיבות. אבל בדברים הקטנים, במצוות קלות שאדם דש בעקביו, הוא היה מזלזל, הם לא נחשבו בעיניו.

אך יעקב - "ידו אוחזת בעקב עשו". במה שעשו מזלזל ודש

"וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הֲנָה אֲנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה זֶה לִי בְכֹרָה" (כה, לב)

הפרשה מלמדת אותנו יסוד חשוב ביותר: אדם יכול לאבד את עולמו בגלל מעשה שטות של רגע. ומאידך, הוא יכול לקנות את עולמו בזכות עקשנות של רגע.

עשו בא מן השדה עייף ורעב. הוא הרג את נמרוד, כי ידע שנמרוד השליך את סבא שלו אברהם לכבשן האש, וכן היה בין המלכים שנלחמו באברהם, הלא הוא אמרפל מלך שנער.

כיצד עשו הרג את נמרוד?

רבי עובדיה מברטנורא בספרו "עמר נקא" מביא מדרש: לנמרוד היו 'בגדי חמודות', אלו היו בגדים מיוחדים שהיו בהם צורות של כל החיות, וכשהיו לוחצים על איזו חיה - היתה החיה באה וממלאת את רצונו של האדם.

מה עשה עשו? ביקש מנמרוד שישאיל לו את בגדיו. הוא לחץ על צורת האריה, בא אריה וטרף את נמרוד. וכך נשאר בגדי חמודות אלו אצל עשו.

ומהיכן הגיעו בגדים אלו לנמרוד? הם היו אצל אדם הראשון בגן עדן, וממנו עברו מדור לדור, מאיש לאיש. חם בן נח גנב את הבגדים הללו והביאם לנח אביו, כדי שלא יפגעו בו החיות בתיבה. אחר כך מסרם לבנו כנען, כנען נתנם לכוש וכוש נתנם לנמרוד.

מרוד היה "גבור ציד לפני ה'" (י, ט). הוא היה לוכד את החיות, וכולם התפעלו ממנו כיצד הוא עושה זאת. וסופו שהוא עצמו מת על ידי הבגדים הללו.

המקום ולהגיע ליער. לאחר מכן הוא הצטרף לקבוצת פרטיזנים וכך שרד את השואה.

בסיום מלחמת העולם הוא עלה על אוניית מעפילים והיא הפליגה לארץ ישראל. האוניה עגנה בנמל חיפה, שם קידמו את פניהם פעילי עליה. הם הודיעו להם שעוד מעט יבוא אוטובוס וייקח אותם לאחד הקיבוצים של "השומר הצעיר". הוא לא שמע על "השומר הצעיר" ולא היה לו מושג מה המשמעות שיש לכך על עתידו הרוחני.

הוא חשב בלבו: חבל על הזמן, עד שיבוא האוטובוס אלך לאיזה בית כנסת בסביבה להתפלל, ללמוד. אמרו לו: "אין הרבה זמן, האוטובוס אמור להגיע בקרוב, ואם תלך - אתה עלול להפסיד אותו".

אך הוא בשלו. נכנס לבית כנסת קרוב. אחרי תקופה ארוכה שלא למד גמרא, צפו ועלו בו רגשות עזים. הוא ניגש לארון הספרים והוציא משם כרך גמרא. פתח את הגמרא ובבת אחת צלל לתוך הסוגיה. הוא חש מתיקות עצומה ולא יכול היה להיפרד מן הגמרא.

כשסיים ללמוד חזר למקום ההתאספות של קבוצת העולים, אך התברר לו שאיחר את המועד. האוטובוס הגיע מזמן והסיע את כל הקבוצה.

לא היה לו לאן לפנות. הוא חזר לבית הכנסת, שם פגש יהודי חרדי וסיפר לו שאיחר את האוטובוס שעשה את דרכו לקיבוץ, תוך שהוא הוא נוקב בשם הקיבוץ.

כששמע היהודי את שם הקיבוץ, אמר לו: "דע לך, משמים הצילו אותך! זה קיבוץ של השומר הצעיר. אילו היית מגיע לשם, מהר מאוד היית עוזב את הדת". והוסיף: "בוא איתי, אני אדאג לך למקום מתאים".

הוא נסע איתו לירושלים והכניסו לשיבת חברון. הנער הצעיר פליט השואה נעשה בחור ישיבה. הוא גדל בתורה ונהיה אב בית דין חוט השערה הבדיל בין שני מסלולי חיים קוטביים כל כך. מה הביא אותו להיות גדול בתורה ואב בית דין ולא קיבוצניק חילוני? כמה דקות של לימוד. היה חבל לו על הזמן עד שיגיע האוטובוס והוא ניצל את הזמן ללימוד, ומן השמים דאגו לו שהלימוד הזה יהיה פתח וכניסה לעולמה של תורה בארץ ישראל. יש מאבד את עולמו בשעה אחת, ויש קונה את עולמו בשעה אחת.

(רבי גואל אלקריף שליט"א - דורש טוב בראשית)

בעקביו - יעקב אוהז. יעקב ידע להחשיב את המעשים הפעוטים כביכול. הוא הקפיד מאוד במצוות הפשוטות. "ויקרא לו ה' יעקב" - על שם אחיזת ה'עקב' של הדברים הקטנים והמזולזלים. זו היתה מעלתו הגדולה של יעקב, עד שנקרא על שמה.

יעקב אבינו אינו מוותר על 'פכים קטנים', הוא קנה את עולמו בגלל המעשים הקטנים הללו. אסור לזלזל בשום דבר. מן המעשים הקטנים באים אל המעשים הגדולים.

לעומת זאת, עשו איבד את עולמו בגלל קלות דעת של רגע. וכשהוא ירד - ירד עד עפר. היתה לו מצוה אחת שהיה מהדר בה מאוד - כיבוד אב. עד כדי כך שרבו שמעון בן גמליאל מעיד על עצמו שכל ימיו היה משמש את אביו ולא הגיע לאחד ממאה ששימש עשו את אביו - כי "עשו בשעה שהיה משמש את אביו לא היה משמשו אלא בבגדי מלכות, אמר: אין כבודו של אבא להיות משמשו אלא בבגדי מלכות" (בראשית רבה סה, טז).

ועם כל ההידור שלו בכיבוד אב, הוא התדרדר לתהומות השפלות, עד שהעז להביא לאביו בשר כלב כ'מטעמים', וכמו שהביא התרגום יונתן על הפסוק: "ויעש גם הוא מטעמים ויבא לאביו".

ומתהום אל תהום שפלה יותר. עשו שכיבד את אביו כל כך, סופו שפעל להמית את יצחק. וכי יש לך שפל ושפלות גדולים מזה!?

אמר עשו: "יקרבו ימי אבל אבי" - הוא פעל לקרב את ימי אבל אביו. מה עשה? הלך אל ישמעאל ופיתוהו שיהרוג את יצחק, ואז עשו יהרוג את יעקב, ולאחר מכן הוא יהרוג את ישמעאל בהיותו גואל הדם. והרווח הגדול - כל ירושתם של אברהם ויצחק תעבור לעשו.

את המצוה היחידה שהיתה לו ואשר היתה יכולה להכניסו לגן עדן - הוא איבד בידיים והתרחק עד לקצה האחר שלה.

קנה את עולמו בשעה אחת

היה נער חרדי בשואה ששהה באחד המחנות. יום אחד הכניסוהו הנאצים לחדר, הורו לו לפשוט את בגדיו ולהיכנס למקלחת. הוא ראה בקיר פתח קטן. רגע לפני שהסיר את בגדיו הוא החליט להסתכן ולנסות להימלט מן המקום דרך הפתח שבקיר. בשל תנאי החיים במחנה הוא היה שלד מהלך, אך הוא החליט להפוך את החיסרון ליתרון. בגופו המצומק הוא השתחל דרך הפתח הקטן ונמלט החוצה. בדרך נס הוא הצליח לברוח מן

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

"העיקר הוא שהקב"ה אישיות ברורה, חי וקיים, שאפשר לתפוס אתו קשר אישי וקשר רגשי, ולעולם לא התאכזב מי שעשה את זה!"

תלך ישר למי שיכול לעזור לך באמת ותתפוס אותו ואל תעזוב אותו!

דוד פינקוס זצ"ל, לבחור ישיבה שנתקל בקשיים שונים בעליית הרוחנית.

לכבוד הבחור היקר...

קראתי את מכתבך ולא הגעתי למדרגה לתת עצות ולומר לך מה לעשות, אבל אכתוב מה שנראה לעניות דעתי אחרי התיאור של הדברים שכתבת.

נראה לי שאתה משתדל מאוד בעליה בתורה ויראת שמים, ואתה עושה את כל יכולתך ויצאת ידי חובת השתדלות. עכשיו אתה נמצא בשלב שאתה צריך עזרה מבחוץ. הסיבה לזה היא פשוט מפני שהדברים הם כל כך נשגבים ונוראים. לזכות לתורה ולחשק פנימי וככל שתיארת, זה פשוט למעלה מכוחות אנושיים. ואף על פי שוודאי צריך גם השתדלות מצידנו, אבל מגיע רגע שצריך לפנות לעזרה מבחוץ. על כן, אני אתן לך שם וכתובת שאליו תפנה והוא יעזור לך.

קוראים לו ה' יתברך. הוא חזק מאוד, שבאמת הוא ברא את הכול. ואני יודע בסוד שהוא גם אוהב אותך באופן אישי. הוא מחכה בכיליון עיניים שתפנה אליו. אין בעיה למצוא את הכתובת שלו יתברך, שהוא נמצא בכל מקום כפשוטו. גם ברגע הזה שאתה קורא את המכתב, אתה יכול לפנות אליו.

אני כותב את זה מפני שהרבה אנשים חושבים, שהוא ענין של תפילה ועשיית מצוות וחיפוש מדרגות. כל זה נכון אבל אינו העיקר. העיקר הוא שהקב"ה אישיות ברורה, חי וקיים, שאפשר לתפוס אתו קשר אישי וקשר רגשי, ולעולם לא התאכזב מי שעשה את זה. ומה שהדבר יותר פשוט ופרקטי, יותר טוב ויותר מועיל. והעיקר שיהא קשר אישי. פשוט לספר לו על הבעיה שלך ולבקש ממנו עוד פעם ועוד פעם.

מי שיתן לך עצה אחרת חבל על ההשתדלות. תלך ישר למי שיכול לעזור לך באמת ותתפוס אותו ואל תעזוב אותו. 'אל תתני דמי לו', עד שהשגת את כל שלבך חפץ.

החותם בכבוד גדול לבן תורה המחפש באמת

ורק חבל שאינו יודע היכן לחפש

שמשון דוד פינקוס

(רבי יעקב שיש שליט"א - לרומם)

"ויעתר יצחק לה' לנכח אשתו כי עקרה היא ויעתר לו ה' ונתהר רבקה אשתו" (בראשית כה כא). ומבאר רש"י: ויעתר - הרבה והפציר בתפילה. ויעתר לו - נתפצר ונתפייס ונתפתה לו. לנוכח אשתו - זה עומד בזווית זו ומתפלל, וזו עומדת בזווית זו ומתפללת."

לעומת זאת, בפרשת ויצא מספרת התורה שרחל פנתה ליעקב ואמרה: "הֲבֵיאָה לִי בָנִים וְאִם אֵין מֵתָה אֲנֹכִי" (בראשית ל א). "וַיַּחַר אֶף יַעֲקֹב בְּרַחֵל וַיֹּאמֶר הַתַּחַת אֲלֵקִים אֲנֹכִי אֲשֶׁר מָנַע מִמֶּךָ פְּרִי בֶטֶן" (שם ב). ומבאר רש"י: "הבה לי - וכי כך עשה אביך לאימך, והלא התפלל עליה. התחת אלוקים אנוכי, וכי במקומו אני. אשר מנע ממך - את אמרת שאעשה כאבא, אני איני כאבא, אבא לא היו לו בנים אני יש לי בנים, ממך מנע ולא ממני."

וכאן השאלה זועקת עד לב השמים. הרי רחל העקרה רצתה בכל ליבה להביא לעולם את שבטי קה. היא ראתה את ילדי לאה והבינה שעוד מעט תחמיץ את ההזדמנות האחרונה לקחת חלק בהולדת עם ישראל. רחל פנתה ליעקב בשיברון לב ובתחנונים: "הֲבֵיאָה לִי בָנִים וְאִם אֵין מֵתָה אֲנֹכִי". תתפלל עלי בבקשה שלא אעזוב את העולם בקיצור ימים ובלי צאצאים. וכיצד עונה לה יעקב? לאבא שלי לא היו לו ילדים, אבל לי יש ילדים. זו לא בעיה שלי, זו בעיה שלך. האם יתכן שיעקב אבינו מהמרכבה הקדושה יענה לרחל אמנו בצורה נוקשה שכזו?

התשובה היא שיעקב ידע שתפילת האדם עצמו מועילה יותר מתפילותיהם של כל השגרירים והמתווכים. יעקב רצה להביא את רחל לתפילה עצמית מתוך תלות מוחלטת בקב"ה בלי להסתמך על צדיקים וממליצים. ולכן הוא אמר לה: "את אמרת שאעשה כאבא, אני איני כאבא, אבא לא היו לו בנים, אני יש לי בנים, ממך מנע ולא ממני."

לאבא לא היו בנים ולכן הוא יכל להתפלל על עצמו ולשפוך את ליבו השבור לפני הבורא יתברך. אבל לי יש ילדים ולכן התפילה שלי לעולם לא תגיע לדרגת התפילה של אבי או לתפילה שאת תתפללי על עצמך. התפילה של הצדיק אינה מגיעה למעלת התפילה שהאדם מתפלל על עצמו מתוך תחושת תלות מוחלטת בקב"ה.

הכתובת היחידה

נסיים את הדברים עם מכתב מרגש, שנכתב בידי רבי שמשון

אחד החוקים הראשונים שחוקקו הנאצים בחוקי נירנברג הידועים לשמצה, הוא - אסור ליהודי להיכנס לתיאטרון!

לא להתקרב אל הגויים!

התחילו ללכת לתיאטראות ולקרקסים ולכל מיני הופעות, והעריצו הערצה גדולה את התרבות הגרמנית. היהודים בגרמניה היו בראש פירמידת האינטלקטואלים, אנשי המדע וההיי-טק.

ומה עשו הגרמנים? מה היתה תגובתם לאהבה ולהערצה, שהשפיעו עליהם המשכילים?

אחד החוקים הראשונים שחוקקו הנאצים בחוקי נירנברג הידועים לשמצה, הוא - אסור ליהודי להיכנס לתיאטרון!

בהמשך, הם הוציאו את היהודים - שכל כך רצו להתקרב אליהם ולהיות כמותם - אל מחוץ לחוק, שללו מהם את כל זכויות האזרח, ואחר כך גם התחילו להשמידם ולהורגם, במיתות שונות ומשונות.

לפני שהתחיל כל זה, הזהירו אותם: אל תתקרבו לגויים, אל תלכו עמם בדרכיהם!

למרבה הצער, לא שמעו היהודים לקול רבותיהם מבעוד מועד.

מסופר על רבי יהונתן אייבשיץ זצ"ל, שפעם אחת בעת שהלך בדרך, פגש אותו אחד המשכילים, ודיבר עימו בחביבות ובידידות. רבי יהונתן אייבשיץ היה רב חשוב ונכבד, ואותו משכיל נהנה להזכיר לו: "אתה זוכר ששנינו למדנו באותה כיתה, אצל אותו מלמד? ואני הייתי משאיל לך עפרון ומחק, ולפעמים גם דף של מחברת..."

אמר לו רבי יהונתן: "ודאי שאני זוכר, אבל כל עוד אתה מחזיק בטומאת ההשכלה הארורה, אין אנו ידידים כלל. אתה בצד אחד של המתרס ואני בצד האחר, ואיני רוצה לא לדמות לך ולא להתקרב אליך".

על יעקב ועשו נאמר: "שני גיים בבטנך ושני לאומים ממעיך יפרדו, ולאום מלאום יאמץ, ורב יעבוד צעיר", והוא הדין גם בבני יעקב מול בני עשו.

(רבי בן ציון מוצפי שליט"א - דורש ציון)

ויתרצו הפנים בקרבה (כה, כב)

ב"ספר חסידים" מובא, שכבר לפני ביאתם לעולם, עשה הקב"ה שיריבו יעקב ועשיו ביניהם. ולמה?

כדי שלא יהיו קרובים זה לזה, ולא יתחברו זה עם זה. אם יעקב מתחבר עם עשו, הוא נופל ממדרגתו ומאבד את תורתו, לכן הטיל הקב"ה ביניהם קנאה ותחרות, שלא יהיו אהבה וקירוב ביניהם.

בכל פעם שבאים ישראל להתחבר עם בני עשו - עם האומות, הקב"ה מעורר באומות שנאה כלפי ישראל. כשישראל אינם מרחיקים את עצמם מהאומות, האומות מרחיקים את ישראל מהם, בגזרות רעות ובפרעות.

שר 'חינוך' אחד היה בארץ הזאת, שנתן הוראה לארגן מפגשים בין בנים ובנות יהודים לערבים. בחסות משרד החינוך ארגנו לבני הנוער טיולים משותפים וכינוסים ומסיבות, כדי לחזק את הקשר ואת ההתבוללות.

עמד אז הגאון רבי יהודה צדקה, וצעק והזהיר - הישמרו לכם! אל תפרצו את הגדר, אל תרבו נישואי תערובת! שר 'החינוך' לא שמע לו, כמובן. הוא היה נחוש בדעתו לקרב בין נוער יהודי לערבי, וליצור שילוב וחיבור. ומה היתה התוצאה?

זמן קצר לאחר אותו קירוב, פרצה האינתיפאדה הראשונה, ואחריה האינתיפאדה השנייה, והתקרבות גדולה כבר לא היתה. כשבאים ישראל להתקרב אל הערבים, מעורר בורא העולם בערבים שנאה גדולה, והם 'מתרחקים' לאין שיעור, עם פצצות, בקבוקי תבערה ושאר מרעין בישין.

כך היה גם בגרמניה הארורה: גרמניה היתה, כידוע, ערש ה'השכלה'. המשכילים היהודים בגרמניה המציאו לעצמם סוג של שיטה - "היה יהודי בביתך ואדם בצאתך". הם פרקו עול.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

מדוע ביקש העשיר להיות שותף ולשלם את התונות הילדים?

בבא קמא דף י"ד

השותפים

בשמוע איש שיחו במה המדובר נגעו הדברים לליבו, והחל לחשוב כיצד ובמה יכול הוא לעזור מעט לאיש נדכה זה.

לאחר מחשבה קלה אמר לאיש, ראה נא ידידי, אני עצמי אינני אדם אמיד כלל וצר לי שלא אוכל להושיעך, אבל מכיר אני כאן בעירנו יהודי אחד עשיר גדול שאינו מהחרדים כל כך, וידוע בסביבה כאדם קיצוני הנתון למצבי רוח... אצל עשיר זה - אמר האיש - יתכנו שני קצוות הפוכים, או שיפתח ליבו לענייך, ואז תקבל אצלו מנה יפה. או שלא תקבל ממנו אף לא פרוטה אחת, והוא יגרש אותך מביתו בבושת פנים....

החליט האיש לנסות את מזלו אצל אותו עשיר, כאשר כבר ראה שבין כך אין לו הרבה מה להפסיד, ובמקרה הגרוע ביותר יגורש מן הבית, והכין את עצמו לכל מצב שיהיה. הגיע האיש אל הכתובת הרשומה לפניו והקיש בדלת, למזלו היה העשיר בביתו והזמינו להיכנס אל טרקלינו ולהציע את עניינו. לאחר כמה דברי פתיחה ונימוסין ניגש העשיר ישר אל הנקודה, והחל לתחקר את היהודי בכמה פרטים נחוצים.

בין הדברים שואל אותו העשיר: כמה ילדים יש לך? אחד עשר ילדים בלי עין הרע! - ענה האיש.

כשמוע זאת העשיר השתנו פניו בבת אחת, והחל צועק עליו ולהוכיחו על פניו: "וכי אינך מתבייש?! איך אתה מביא כל כך הרבה ילדים לעולם, בזמן שאין לך מקור לפרנסם ולהשיאם? הרי זו הפקרות וחוצפה! וזו היא גזילת הציבור שיצטרכו הם לתמוך בך ולהשיא את בניך!". כך המשיך לשפוך קיתונות של רותחין, ורצה לגרשו מן הבית.

עשיר אני יותר ממך

כשראה היהודי את מצבו, שגם מכאן עומד להישלח בלא כלום, החליט שלא להישאר חייב לעשיר על טענותיו, והשם יתברך נתן בלבו תשובה ניצחת. פנה אפוא היהודי אל העשיר ושאל אותו: יסלח לי מר, וכמה ילדים יש לך?

ענה העשיר: ילד אחד בלבד, וברוך ה' יש לי פרנסה בשפע עבורו, אבל אתה אדם לא אחראי, פרזיט! חי ללא חשבון וגוזל מעות הציבור, וזו חוצפה גדולה וכו'.

המתין לו היהודי עד שיסיים את תוכחתו, ולאחר שסיים אמר

סיפר לי יהודי הי"ו, שכמו הרבה משפחות בארצנו הקדושה נאבק גם הוא קשה על פרנסתו, בקושי הוא מצליח לסיים את החודש, ובביתו אחד עשר ילדים בלי עין הרע כן ירבו.

עת דודים

והנה הגיעה עת שידוך בנו הראשון במזל טוב, אך הכיס ריק ואין בו, והרי זה בלתי אפשרי לגשת אל פרק זה של האיש מקדש בלא נדן ולא ממון.

החליט אותו אדם שאם כאן אין המזל מאיר לו פנים, ייצא לנסות את מזלו ממרחק, שמא יוכל לקבץ מאחינו בני ישראל שבחוץ לארץ מעט מעות שיסייעוהו להשיא את בנו. ארז אפוא האיש את מיטלטליו ושאר צרכי הדרך, ויצא לחוץ לארץ להתדפק על דלתי הגבירים לבקשם שיהיו לו לעזר ולאחיסמך. אבל לדאבון לב מזלו הביש רדף אחריו גם שם, ולא הצליח לצבור אפילו כדי כיסוי עלות כרטיס הטיסה....

בראותו כי כן נשבר לבו בקרבו מאוד, והפסיק להתדפק על הדלתות כאשר בין כך לא הועילו לו נקישותיו... הוא עזב את מלאכתו כך באמצע היום ונכנס לבית כנסת צדדי אחד בלב שבור ודואב, לקח את ספר התהילים בידו והחל שופך צקון לבו בתפילה לפני ד', כשדמעות רבות ורותחות ניגרות מעיניו. כך ישב לו האיש ובכה ולא שת לבו כי מתקרבת שעת מנחה ואנשים החלו להתאסף לתפילה.

והנה נכנס לבית הכנסת איש אחד שנחרד למראה היהודי היושב כך ובוכה, הדבר נגע ללבו, והבין שהאיש נתון בצרה. בסערת ליבו ניגש אל היהודי, הגיש לפניו כוס משקה צונן וביקשו לברך וללגום מעט, ולאחר שנתן לו ברכת 'שלום עליכם' שאלו בעדינות לסיבת בכיו ומרירותו. - האיש האורח נרגע מעט והודה למיטבו על יחסו הטוב אליו וסיפר לו דברים כהוויתן, איך שהוא עומד בעירום וחוסר כל, בביתו ממתנינים לו משפחתו הענפה, ומייחלים מאד שיביא עמו מזור ותרופה, כדי שיוכלו לגשת אל החתונה. והנה הוא מסתובב פה בנכר, משרך את עצמו מדלת אחת לשנייה ומגביר אחד למשנהו, אבל אין רואה שום ברכה בעמלו, ועדיין הוא עומד כמעט באותו מצב כבתחילה, ואינו מוצא שום עצה בנפשו.

ממגירתו את פנקס הצ'קים ורשם את כל הסכום שנדרש לאותו יהודי להשיא את בנו, כדי שגם לו יהיה חלק בשותפות הנפלאה הזו.. והוסיף וביקשו שבנישואי הילד הבא יבוא אליו שוב, כדי לשתפו גם בעיסקה השנייה!

ומאז בכל ילד שמגיע לפרקו נוסע היהודי לחוץ לארץ, ומתקבל בברכה ובחום אצל אותו עשיר שרוצה להיות גם כן שותף בעסקה עם הקב"ה, ומשלשל לידו את כל הסכום הדרוש להוצאות הנישואין.

זו היא הסתכלות של תורה על 'טיב השידוכים' ועל הבאת הילדים לעולם, יש כאן שותפות עם ד' יתברך! כשמגיעים מתוך תחושה כזו, גם היחס לילדים עצמם שונה לגמרי, הרי אנו שותפים בהם עם הקב"ה, בזכותם נעשינו שותפים למלך!

(מתוך טיב הקהילה - חשון תשע"ט)

לו כך: שמע נא היטב, רואה אני שמכאן כבר לא ייצא מאומה והולך אני לדרכי, אבל דע לך שבדבר אחד עשיר אני יותר ממך! התפלא העשיר ושאל במה עשיר אתה יותר ממני? מה כבר יש לך שלי אין..

הסביר לו היהודי: הרי אמרו חכמינו ז"ל (נדה לא) שלשה שותפים באדם הקב"ה אביו ואמו, אני עשיתי אחד עשר פעמים עסקי שותפות עם הקב"ה בעצמו, ואתה השתתפת עמו רק פעם אחת!

אני 'שותף' עם השם יתברך באחד עשר עסקאות, ואתה לא השתתפת עמו כי אם בעסקה אחת בלבד...

גם אני רוצה להיות 'שותף'

נדהם הגביר מתשובתו הקולעת של היהודי, ועל אתר הוציא

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

האם מותר לעבור באמצע סעודת החתונה לאכול בצדו האחר של האולם?

או מחיצה ניידת. ומאידך, אם רואה את מקומו הראשון, רשאי לצאת אף מחדר לחדר, הגם שלא היתה דעתו לכך בשעת הברכה (ראה תקציר לאתמול). ודי בכך שיראה חלק מַפְנִים החדר שבו אכל, ואינו צריך לראות את מקום האכילה עצמו. ויש שהסתפק, שמא צריך שיראה לכל הפחות את השטח שתוך ארבע אמות ממקום האכילה עצמו [שו"ע קעח, א, ומשנ"ב ט ריב; בו"מ דרשו, 7 ו-12]

כפי שלמדנו, אסור לצאת ממקום האכילה כי אם בתנאים מסוימים, והיציאה עשויה להחשב כהפסקת האכילה, ולחייב ברכות נוספות לפני המשך האכילה. אולם, שינוי מקום באותו החדר - גם אם מדובר באולם ענק - מותר לכתחילה, ואינו מחייב כל ברכה שהיא. וזאת, אף אם אינו רואה ממקומו השני את מקומו הראשון מחמת שיש חפץ המסתיר את הראייה, כגון במה גבוהה,

האם מותר לצאת לחדר המדרגות באמצע האכילה?

וכמו כן, נחלקו הפוסקים בנוגע ליציאה לדירה אחרת בבני משותף, אם נחשבת כיציאה מחדר לחדר, או כיציאה מבית לבית. ויש מהחמירים שהחמירו אף בנוגע ליציאה לחדר המדרגות, שנחשבת כיציאה מבית לבית; אך יש מהחמירים שהקלו בחדר המדרגות, מחמת שלכל דייר יש חלק בו. ויציאה מחדר אחד בפנימייה לחדר אחר - יש שהסתפק אם נחשבת כיציאה מחדר לחדר, או כיציאה מבית לבית.

[בו"מ דרשו קעח, 10-11]

כפי שלמדנו, מי שהיתה דעתו בשעת הברכה לצאת מחדר לחדר באמצע האכילה, רשאי לעשות כן לכתחילה; והרגיל לצאת מחדר לחדר, נחשב כאילו היתה דעתו לכך. ונחלקו הפוסקים בנוגע ליציאה מהבית למרפסת שאינה מקורה, אם נחשבת כיציאה מחדר לחדר, או כיציאה מבית לבית, שדינה חמור יותר (ראה תקציר לאתמול); ויש שהסתפק בדבר. אולם, מרפסת שחלקה מקורה וחלקה אינו מקורה, נחשבת כולה כמקום אחד, ומותר לעבור לכתחילה מחלקה האחד לשני.

אדם נוסף האוכל אתך עשוי למנוע ממך חיוב ברכה! כיצד?

שאף הוא יצא לאחר מכן ממקום האכילה; וכן אם אין לו כל שייכות לזה שיצא מהמקום, אלא רק במקרה אכלו שם יחד - אין האדם הנותר מועיל להחשיב את אכילתו של היוצא כאכילה שלא הופסקה. ויש אומרים, שבני אותה ישיבה האוכלים יחד נחשבים כשייכים זה לזה אף כשאין להם קשר זה עם זה.

[שו"ע קעח, ב, ומשנ"ב יד, טו וילא; בו"מ דרשו, 5, 15 ו-16; וראה שם, 4]

כפי שלמדנו, במקרים מסוימים עשויה היציאה ממקום האכילה להחשב כהפסקת האכילה. אולם, אדם האוכל יחד עם אנשים אחרים, וביציאתו נותר במקום לפחות אחד מהם - אין היציאה נחשבת כהפסקת האכילה, ובשובו למקום רשאי להמשיך באכילתו ללא ברכה. ואף ילד שנותר במקום מועיל לענין זה, ויש שכתב שדווקא מגיל שש ומעלה.

ואם זה שנותר במקום בירך ברכה אחרונה על אכילתו, או

* אסור לאדם לצאת באמצע אכילה או שתיה אל מחוץ לבית שבו אוכל. ואם יצא וחפץ להמשיך לאכול, בין במקום הראשון ובין במקום אחר - הריהו עשוי להתחייב בברכות נוספות לפני המשך האכילה, והדין משתנה לפי סוג האוכל והמקום שאליו יצא, ולפי דעות השולחן ערוך והרמ"א.
* לכתחילה, אין לצאת באמצע האכילה גם מחדר לחדר באותו הבית, אלא אם כן היתה דעתו לכך בשעת הברכה, אך בדיעבד, בכל מקרה אין לברך שנית.
* מי שיצא ידי חובת ברכה ראשונה רק בדיעבד, כגון שבירך 'שהכל' על מיני מזונות - יש אומרים, שרשאי לכתחילה לצאת ממקום האכילה באופן המצריך ברכה; ויש שחולק על כך.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מהו הקשר בין נטילת ידיים לסעודה לבנין בית המקדש?

להרגיל את אוכלי התרומה שיטלו ידיהם - תיקנו נטילת ידיים גם לכל אדם, באכילת לחם של חולין. ואף בזמן הזה קיימת התקנה, כדי שיהיו ישראל רגילים בדבר כשיבנה בית המקדש במהרה.
[שו"ע קנח, א, ומשנ"ב א; בו"מ דרשו, 4]

חכמינו ז"ל תיקנו נטילת ידיים לסעודה. טעם התקנה הוא משום שבדרך כלל הידים אינן נקיות, וממידת קדושה וטהרה - לאכול סעודה בנקיות הידים. ויש מהראשונים שכתבו טעם נוסף לדבר, ששלמה המלך תיקן ליטול ידיים לפני אכילת קדשים, לחכמים הוסיפו וגזרו גם על נטילת ידיים לתרומה, ועל מנת

* תוכנית יומית מענייני דיומא
בהגשת הרב אברהם פוקס

* שיעורי משנה ברורה לפי
סדר דף היומי בהלכה

* מידע כולל לנבחני דרשו על מועדי
המבחנים מסלולי הלימוד ועוד

* שיעורים על הדף היומי ועל כל
הש"ס ממבחר מגידי השיעורים

* שיעורים על הדף היומי
הירושלמי בעברית ובאידיש

* שיעורים מבוארים בעיון לביאורי
תוס' על פי סדר הדף היומי

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666